Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

P. 1-3 nebst Inventarium

Gerson, Jean

[Straßburg], 1488

Sermo de resurrectione christi

urn:nbn:de:bsz:31-300764

Visual Library

ris. Nūc ergo ꝯgnoſcis/cū q̄lib9 mercatus
es. qꝛ cū odioſis ⁊ pfidis. nihil ſolatij. irri/
ſionis vero plurimū afferētib9. Propterea
cur eoꝝ ſbſānatiões iuſta viciſſitudie ñ irri
ſiſti. fugiēs ꝑtim ad mr̄eꝫ illā totā beniuo
lā et miſericordē. Affirmo ſecur9/ipſa tibi
veniēti gremiū pietatis extēdiſſꝫ aptū. hec
qn̄ ſubſānaſſꝫ aut iproperaſſꝫ tibi more iu
deoꝝ. aut ſtultoꝝ illoꝝ qui de ſeritate ſibi
blādiētes/abijciūt cū auſteritate vocis aut
geſt9/hūiles i ꝯfeſſiōe penitētes. nō attēdē
tes illō apl'i. Frēs ſi occupat9 fuerit hō i ali
q̄ delicto. vos q̄ ſpūales eſtis/iſtruite eū in
ſpū lenitatis/ꝯſiderās teipm ne ⁊ tu tēte/
ris. ¶ Sꝫ iā pridē ſentio o doctiſſimi ⁊ ſa/
piētes viri qꝛ ⁊ mēoria q̄ fallit i aliq̄b9 q̄ di/
cauerā ⁊ plixitas inculta/gigner pōt faſti
diū. Eſto finis igit̄ i obſecratiōe dñi nr̄i ie
ſu xp̄i ꝑmiſericordiſſime mr̄is ſue ne ſit in aliq̄
nr̄m cor obduratū ⁊ deſperās/inſtar Iudē
ſimonis ſchariotis. ſꝫ peniteam9 tpal'r hic
in ſpe. vt tādē re ipa gaudeam9 in eternita/
te/pſtāte eo q̄ ē bñdict9 in ſecl'a ſcl'oꝝ amē.

B ## Sequitur ſermo de
xp̄i reſurrectiōe i die paſce eiuſdē cācellarij

SI cōſurrexiſtis cū xp̄o/q̄ ſur/
ſū ſunt q̄rite. original'r ad Co
loceē. iij. ⁊ recitat̄ ure i epl'a ho
dierna. ¶ In nr̄e breuis vi
nā efficacis collatiōis exor/
dio p ipetrāda ſpūſſcti gr̄a/vt affectū boni
generet: genitū nutriat. nutritū vſq; in effe
ctū pducat. mr̄eꝫ virginē ſalutabim9 corde
hūiliato ⁊ voce pia di. Aue maria. Si cō
ſurrexiſt' ⁊c. Circa hec apl'i verba/tres ꝯſi
deratōes occurrūt. p nūc q̄ſtū dederit deus
pſequēde. Pria ō xp̄i reſurrectiōe meditā/
da iugiter. ſcd'a ō nr̄i ꝯſuſcitatōe affectāda
ſalubriter. tertia de celi btātōe īgrēda feli
citer. pria ⁊ ſcd'a ꝯſideratiōes ſumūt̄ ex pria
pte thēat'. Si ꝯſur. ⁊c. p Bēni apte inuit̄ re
ſurrexiſſe xp̄m. Tertia ſumit̄ ex ſcd'a pte q̄ ē
ſurſum querite. ¶ Eſt igitur prima con/
ſideratio de xp̄i reſurrectiōe meditāda iugi
ter. Meditāda prius hec glorioſiſſima xp̄i
ſcꝫ ieſu reſurrectio. In eāq; fideliū mentes
ſedulo cōuertēde. ꝯ vigor ineſtiabilis. ꝯ
valor iappciabilis. ꝯ iſup ifallibilis certitu
do. ¶ Infallibilis plāe certitudo/q̄ppe hāc
angelici ſpūs locuti. hāc ſcē mlieres agno/
uerūt. hāc thōas pri9 heſitās ex palpatōne
xp̄i certior effcūs pfeſſ9 ē. hāc pri9 irridens
paul9/cōſtātiſſime pdicauit. hec demū nūc
piſcātib9 nūc oratib9 apl'is nūc ſil'r nūc diui
ſim/apuſſis ōnſa ē indicijs. Ex xp̄i palam
fctā aſſūptōe. ex miraculis inūer' i veritat'
h9 atteſtatiōe celebrat'/mirabl'r affirmata.
Addam9 hos pene oēs alioſq; inūerabl'es
ſūme ſctitat' viros/q̄ꝝ nōnulli eā ex reuela
tiōe ſcriſpūs vt paul9 accepant/p hac aſſer
tiōe ſpōtaneā ſubijſſe mortē. i q̄b9 nihil e/
rat cur mētiri aut fallere vellēt. vt q̄ pmptiſ
ſimi erāt hac p fidei pmulgatōe/cōtūelias
carcereſq; ppeti. oēſq; a ſeipis pñtis vite io
cūditates abdicare. Dānabile igit̄ eſt de ea
vel tātiſp trepidare. aut eā q̄ſi nouellā velle
p9 tot atteſtatōes diſcuter̄. ¶ Sꝫ ē ēt reſur
rectōis h9 bñdciſſie vigor ieſtiabl'is quam
oñdit ꝓpria reſurgētis vt9/alieō ñ egēs ſbſi
dio. qō antea nō ſiluerat xp̄s d. Ptātē hēo
ponēdi aiaꝫ meā ⁊ iterū ſumēdi eā. Io. x.
Vigor iſup palā fit ex eo qꝛ p eā xp̄s i mor
tē aſſūpſit nomē qō ē ſr oē nomē ſm apl'm
fortior glioſiſſim9 q; q̄ pri9 erat/reſurrexit
xp̄s iſtar fabuloſi illi9 regis anthei ꝯ occi/
ſor hercules fuit. q̄ (ſi q̄d vetuſtati credit̄) q̄
tiēs aduerſarij ipetu humi pcūbebat q̄ſi vi
res eiuſdē eidē terra miſtraret robuſtior cō
ſurgebat atꝫ ad pugnāduꝫ alacrior. Ita eq;
terre viſceribus caūernoſoq; ſepl'cro virtuoſior
exit xp̄us. pleſq; hoſtes ſāſonis ad moduꝫ
moriēdo q; ātea viuēdo cōtriuit. ¶ Eſt p/
terea reſurrectiōis xp̄i valor inappciabl'is.
Hec ſiq̄dē peti nr̄i cirographū deleuit. hec
diſſoluit hoīeꝫ ſb dura dēonis tyrānide cō
peditū ⁊ e teterrimo tēbraꝝ carcere eūdē e/
ripuit. Hec ſm ꝓphaꝫ ferreos ifregit vectes
ereaſq; obtriuit portas hec ſuperne citatis
aditū reſerauit. hec poſtrēo oēs i adā mor/
tuos viuifice vite reſtituit ſuſcitauitq;. Per
qō vltimū ꝓmiſſie xp̄s ſic p ꝓphicū os oliꝫ
iſonuerat. ſil'is fctus ē pelicāo q̄ ꝓprio ſan/
guie ꝓpriaq; morte fet9 iaiatos viuificat a/
more q̄dā mirabili. ¶ Ita ex reſurrectione
hac magis hēm9 vñ gratulemur vñ grās cu
mulati9 rferam9 q; ex nr̄a creatiōe. q̄m q̄ dē D
nil aut paꝝ creaſſe pfuerat/niſi lapſos rele
uaſſe mortuoſq; ſuſcitaſſe ꝯtigiſſꝫ. magnū
ꝑterea ⁊ ad erigēdos aīos pcipuū ē feſtitat'
hodierne miſteriū. reſurrectōis dñice my/
ſteriū. hoīeꝫ nāq; nihil ado vite h9 moribū
de ꝯſtituit amatorē/eūdē nihil ita i vicioꝝ
pceps trahit ſicuti ſutr vite imortalitatiſq;
deſpatio. Etenī q̄ pacto aſpnabit̄ viciū/et
āplexabit̄ vt9 cū h plexꝫ dlectꝫ hec ꝯtriſtꝫ
ſi nec illi9 ſuppliciū nec h9 pmiū fiat̄ expe

cretur. preſertim cum in preſenti ſeculo ne/
q̄ꝫ vt plurimum/ via impioꝝ pſperetur. ¶
Fitqꝫ iuſto ſed occulto dei iudicio ſuū ini/
quitati premiū. ſuus honor ſueqꝫ volupta
tes. virtutes aut nequiter ſpreta aut nequi'
irriſa/ aut nequiſſime contempta. Hāc au
tem future immortalitatis retributioniſqꝫ
deſperationem/ e fidelium mentibꝫ hodier
na xp̄i reſurrectio funditus euellit. quoniā
ſi xp̄us reſurrexit et nos reſurgemus. pro/
ut cōſcius archanoꝝ dei paulus apl's. i.
ad Coꝝ. xv. p totum capitulū copioſe ma
nifeſtat. et. i. Pe. ij. de deo ſcribitur. q ꝓpter
miſericordiam reſuſcitauit nos in ſpem vi
te p reſurrectiōem Jeſu xp̄i a mortuis. Et
egregi' q̄ꝫ doctor Greg. exēplo inquit do
minus miniſtrauit qd̄ pmiſit in pmio vt ſi
cut ip̄m reſurrexiſſe fideles cognoſcerent.
Jta in finem mundi pmia reſurrectionis
ſperarent. Et ideo non plus quam tridua
nam mortem eſſe voluit. ne in illo reſurre/
ctio differret. in nobis deſperaretur. Pre/
terea ille cuius ſtatim memini paulus apo
ſtolus ad Colo. ſcribens omēs nihilomi/
nus inſtruens xp̄ianos ad hanc ſpem et re
tributiōis expectatiōem exhortabat dicēs
verba aſſumpta p themate. Si cōſurrexi/
ſtis cum chriſto ꝛc.

¶ P Juxta ſecūdaꝫ the
matis pticulam videndum erat tertio d̄ ce
li habitatione inquirenda feliciter. Et hāc
conſideratiōem/ exhortationis in modū p
ſequar. et in ea collatiōem terminabo et ſi/
ne diuiſione. ¶ Adeſtote nunc vigiles for
teſqꝫ pegrini. cōcito paſſu. que ſurſuꝫ ſunt
querite. celeriter omnes pcipitate moras. ꝛ
ad illam ꝓpter quam facti eſtis/ manentem
ciuitatem/ omni tempe diſcurſo/ curſuꝫ di/
rigite. Non vos tenebroſa mortis/ nox oc
cupet/ qꝛ tranſuolat ecce irremeabile tem/
pus. Jamqꝫ ſol decliuis/ celerem minat oc
caſum. ¶ Det animos pollicitatio pmian
tis. et ſtimulos adhibeat damnātis cōmi/
natio et virtutis alliciat honeſtatis nomē
ip̄is etiam infidelibꝫ venerandū. Moueat
creātis bonitas. moueat charitas redimē/
tis. moueat viuificātis gratuitas. moueat
ad extremum infallibilis inſtantia obligā
tis. Excitet menteꝫ mortalitatis vr̄e recor/
datio aſſidua. et quo pacto nondū hūc in
traueritis ppendite. ¶ Nō vos deuiare cō
pellant infeliciter mulcentes pverſi itine/
ris lati atqꝫ ſpacioſi oblectatiōes quarum
amariſſimi ſunt exitus. nec virtuoſe ſemite
deterreat aſperitas. Spes lucri/ minuat
vim flagelli. breuis labor eſt. momētanea
vexatio. p eternis omnia vt breuia eq̄ ani/
mo toleranda ſunt etiamſi anxia ſi aſpera
ſicqꝫ doloroſa exiſtant. ¶ Deinde ſeip̄m q̄ſ
qꝫ interroget. et p que momenta aut ſupua
cua aut qd̄ ſepe accidit nocitura. in q̄s lan
guores in quas mentis et corpis pturbati
ones in quanta fame aut vite pericula ſe vl
tro piecerit. ¶ Recogitet audiatqꝫ p hūa/
ne laudis cupidine aut patrie tempalis li/
bertate/ q̄ꝫ horrenda quidam ſponte ppeſ/
ſi ſunt. Mucius manū regis. ardentibꝫ in
iecit. Occidit duos filios brutus. Curci'
armatus equo concito in abruptum terre
hiatum ſe precipitem dedit. Propriū filiū
pemit maulius torquat'. Duo decij fauen
tes oraculis vt exercitum liberarent ſe mor
ti ſpontanee deuouerunt. Regulus ad cru
deliſſimos hoſtes ne fidem violaſſe puta/
retur redijt intrepidus. Fabricius p quar
ta parte regni pyrrhi regis epirotarū a ro/
mana ciuitate nequit auelli. Catho ne iu/
lio ceſari ſubderetur/ ꝓpria manu e pectore
vitam extraxit. et verbis vtar Senece pri
mo epiſtolarum. ep̄la. iiij. Alius ante ami
ce fores laqueo pependit. Alius ſe precipi
tauit e tecto: ne dominum ſtomachantem
diutius audiret. Alius ne reduceretur e fu
ga ferrum redegit in viſcera. ¶ Hec ꝛ ſimi
lia quiſquis qui ad eterna ſuſpirat/ profun
da mente inſpexerit/ delicatam vt arbitror
comprimet querelam. ſueqꝫ ni fallor pude
bit deſidie. ¶ Properate igitur nec vt in/
ertis peregrini mos eſt/ diuturnitatē tem/
poris vobis promittite. Jnſpiciatur rerū
veritas. non multoruꝫ error aut rumor im
piorum. qui vt ſcribitur Sapientie. ij. di/
cunt apud ſe cogitantes nō recte. Exiguū
et cum tedio eſt tempus vite noſtre. nō eſt
refrigerium in fine hominis. et non eſt qui
agnitus eſt reuerſus ab inferis. quia ex ni/
hilo nati ſumus et poſt hoc erimus tanq̄ꝫ
non fuerimus. et ſpiritus diffundetur tan
q̄ꝫ mollis aer. et nemo habebit memoriam
operum noſtroꝝ. Venite ergo et fruamur
bonis que ſunt. et vtamur creatura tanq̄ꝫ i
iuuentute celeriter. Vino precioſo et vn/
guētis nos ipleam' et nō pretereat nos flos
tp̄is. coronem' nos roſis anteq̄ꝫ marceſcāt
Nullū pratū ſit qd̄ non ptranſeat luxuria

noſtra nemo noſtrum ſit exors luxurie no
ſtre. vbiqꝫ relinquamus ſigna leticie. quõ
hec eſt pars noſtra. et hec eſt ſors noſtra.
¶ Non vos ad emulationē prouocent tam
nefande carnalium ſententie. ſuos totoſim
petu/totoqꝫ malignitatis odore brutales
pſequantur affectus. nec pſequantur mo/
do ſed incitent et euocent. in ſpurcicijs. in
cubilibus. in impudicicijs. breuē hāc trāſi
liant vitam. ſuas ſibi diuitias habeant. ſu
os mores. ſuas voluptates. Nempe quas
eternas vellent diuitie abibunt. et ipſe qui/
bus maxime aſtricti ſunt voluptates fugi
ent. At quibꝫ caruiſſe cuperent peruerſi mo/
res ſtabunt et comitabūtur inuitos. Cun/
cta hec que illos/vulgo mirabiles oñdunt
momento temporis euaneſcunt. ſub ipſa for
midine viuūt. ſi illa pepercerit/mors non p/
cet. ducunt in bonis dies ſuos. ſed expecta
te paululum: ad inferna deſcēdent ¶ Quā
obrem deuoti fideles peregrini/quos pcio/
ſiſſimus agni immaculati regenerauit ſan
guis/ſi peccata tanqꝫ hoſpites peſtiferos
expuliſtis. ſi nō tm̄mō peccata ſed affectū
etiam ppoſitumqꝫ peccandi qui vtiqꝫ ſine
peccato nō ſunt/bona fide deſeruiſtis/ſi p
ſynceram fidem/reſurrectionis dominice
participes effecti eſtis. ſi p viuam ſpem/vos
indubitanter reſurrecturos expectatis. ſi
poſtremo p charitatem et grām cū chriſto
cōſurrexiſtis: que ſurſum ſunt querite vbi
chriſtus eſt in dextera dei patris. Querite
inqꝫ in pſenti per bonorum operum et me
ritorum abundantiam. vt comphendatis
in futuro p gloriam. quam nobis preſtare
dignetur. qui mortuus eſt et reuixit: domi
nus noſter Jeſus chriſtus. Amen.

Finit.

¶ Q. Sermo in concilio Remenſi per prefatū Cancellarium Pariſien. factus Anno dn̄i. Mccccviij.

Bonus paſtor animam ſu
am dat pro ouibus ſuis.
Originaliter Math. x.
et recitatiue in euangelio
dominice currentis pſen/
tialiter lecto. ¶ Animaduerte nunc o bo/
ne paſtor. O reuerendiſſime pater ſancte ſe
dis huius Remeñ. antiſtes. Animaduerte
tu qui animā tuam habes pro ouibus tu
is dare. non venalem habere. non preiudi
cialiter retinere. Leua nunc in circuitu o/
culos tuos et vide. omnes iſti congregati
venerunt tibi. obedientes ſunt. non ſicut o
ues errantes. ſed conuerſi ſunt ad te paſto
rem et epiſcopum animarum ſuarum ſecū
dum verba primi paſtoris petri in epiſto/
la eiuſdem dominice currentis. Interrogē
tur qui et quales ipſi ſunt: Reſpondere cō/
uenit eis ex ſententia illud de Geneſi. Pa/
ſtores ouium ſumus. Conueniat et o vti/
nam illud alterum de euangelio cuilibꝫ co
rundem. Ego ſum paſtor bonus qualis a
nimam ſuam dat pro ouibus ſuis. Pro il
lis inqꝫ ouibus que propheticum illud ca
nunt deo. Nos autem populus tuus et o/
ues paſcue tue. Miretur igitur et affluat ꝛ
dilatetur cor tuum. cum videas tu bonus
paſtor coadiutores tuos conſodales du/
ces gregis tui. Ipſoſqꝫ rationales quoſdā
paſcue tue hoc eſt prouincie tue Remeñ. a
rietes. Quidni miretur in hac die et afflu/
at et dilatetur cor tuum cum pmiſerit ſum
mus paſtor noſter dicens. Ubi fuerit duo
vel tres congregati in nomine meo/ibi in
medio eorum ſum. Grandis promiſſio vi
ri patres et fratres et omni cōſolatione ple
niſſima. Hec nempe celeberrima congre/
gatio. Hec tua conuocatio ſanctiſſima o
bone paſtor/nunquid non in nomine Je
ſu facta eſſe vere putanda eſt. Putanda eſt
profecto. Fit enim ad extirpationem vici/
orum et virtutum plantationem. Fit ad e/
uulſionem ſciſmatum et pulcerrime pacis
radicationem. Fit deniqꝫ ad fortem cuſto/
diam gregis dominici. ne male diſperſum
ne vagabundum per deſerta negligētie ra/
piat/diſſipet/perdat/deuoret ipſū lupus
ille vorax infernalis. quin potius viſitat⁹.
crebro colligatur ſub vnius ouilis tectum
quod eſt fides chriſtiana. Illicqꝫ protectō
ne ſolicita foueatur. Ecce ergo domin⁹ no
ſter Jeſus chriſtus in medio noſtrum eſt
viri patres et fratres. Intendite que dico.
dominus in medio noſtrum eſt. quid aſpi
citis quid ſtupetis: Ita eſt credite non mi
hi. ſed pollicenti qui mentiri non poteſt.
Ego inquit in medio eorum ſum Et quis
ego qui loquitur: Domin⁹ fortis et potēs
Ipſe eſt paſtor bonus qui animam ſuam
dedit pro ouibus ſuis. O certe pulcra/o fe
lix hec et deo grata ſocietas. in cui⁹ medio
dn̄s ille ē cui āgli ſeruiūt. cui ſol ꝛ lūa famlant